ZPRAVODAJ
Veverská Bítýška

BŘEZEN 2023

Vážení spoluobčané, sousedé,

v úvodu prvního letošního vydání Zpravodaje Vás všechny srdečně zdravím a přeji hodně zdraví, štěstí a dobré nálady v roce 2023. V tomto zpravodaji bych rád přiblížil dění v našem městě a podrobněji informoval o důležitých událostech a akcích, které se plánují a připravují.

Dne 15. února proběhlo zasedání zastupitelstva, jehož kompletní zápis je zveřejněn na stránkách města www.obecveverskabityska.cz, případně si jej můžete stáhnout pod tímto QR kódem.

Na tomto zastupitelstvu byl schválen rozpočet města na letošní rok. Komentář k důležitým příjmům i výdajům si můžete přečíst na stránkách 4 a 5.

Vážení sousedé, než se naplno začtete do Zpravodaje, chtěl bych vám popřát pohodový zbytek jara ve znamení dobré nálady.

S přáním všeho dobrého

Ing. Lukáš Zavadil,
starosta

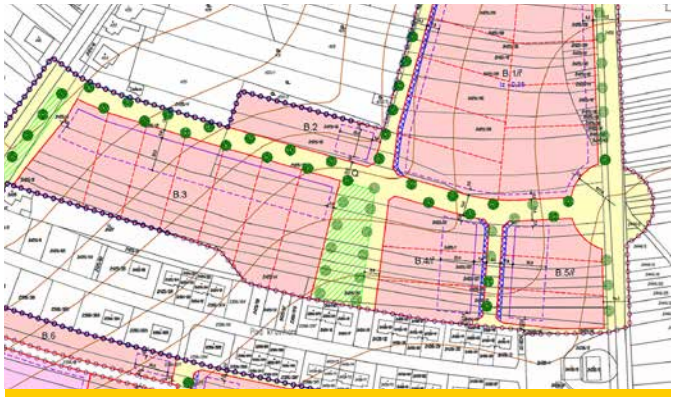

Plánované akce
Investice, opravy
> strana 2–4

Fotoreportáž z městského masopustu
> strana 17

Na soutoku: Lukáš Pich
kameraman a fotograf přírody
> strany 14–15

Vítání jara na Šmelcovně
Bezručovská tradice má letos 120 let
> strany 19

Redakční rada zpravodaje města

V pondělí 22. ledna 2023 byla ustavena čtyřčlenná redakční rada Zpravodaje. V redakční radě působí Anežka Dvořáková, Jana Váňová, Vlastimil Valášek a Radoslav Patočka. Redakční rada je poradním orgánem vydavatele a zároveň výkonným jádrem přímo se podílejícím na tvorbě a koncepci časopisu. Rada projednává vydavatelský plán, stanovuje standardy pro zpracování příspěvků a posuzuje je. Následně je doporučuje vydavateli k otištění. *(red)*

Statistika za rok 2022

K 31. 12. 2022 má Veverská Bítýška 3 245 občanů. Jedná se o občany se státním občanstvím České republiky.

V roce 2022 se v našem městě narodilo 38 dětí, zemřelo 29 spoluobčanů.

Významná životní jubilea

V roce 2023 od ledna do března oslavilo životní výročí:

80 let – 14 spoluobčanů,
85 let – 6 spoluobčanů.

Naše jubilanty navštívili zástupci města s osobním přáním a malým dárkem.

Ještě jednou všem jubilantům přejeme pevné zdraví, klid a pohodu do dalších let.

Děkujeme za podporu Tříkrálové sbírky 2023

Ve Veverské Bítýšce proběhla dne 7. ledna 2023 tradiční Tříkrálová sbírka. Výnos sbírky byl 145 534 Kč a 7 EUR. Organizátoři byli překvapeni, finanční částka rok od roku roste. Moc děkujeme za finanční podporu.

Starostové obdrželi dopis od ředitelky Oblastní charity Tišnov Ing. Jaroslavy Klepalové. Přinášíme výňatek z dopisu: *„Celkový výtěžek Tříkrálové sbírky 2023 v tišnovském děkanství byl k poslednímu dni měsíce ledna 2 286 925 Kč. Většina získaných prostředků zůstává v našem regionu. Jsou nepostradatelnou součástí financování charitních služeb. Tišnovská charita využije prostředky z Tříkrálové sbírky především na dofinancování provozu domácího hospice a odborného sociálního poradenství, potravinovou a hmotnou pomoc pro lidi v akutní či dlouhodobé nouzi. Prostředky sbírky podpoří práci s lidmi s mentálním postižením a v letošním roce pomohou i s dofinancováním nákupu automobilů pro terénní služby, které přiváží péči zdravotních sester a pečovatelek přímo do domácností klientů.*
Děkujeme za vlídné přijetí koledníků i štědré dary do Tříkrálové sbírky.“

Spojnice 9. května s ulicí Hvozdeckou

Tato spojnice bude fungovat jako zkratka pro občany žijící na sídlišti Na Bítýškách, kdy nebudou muset jezdit po ulici Hvozdecké a potom kolem pošty, což výrazně uleví i ulici Hvozdecké a 9. května. Dalším výrazným přínosem je kruhový objezd, který vznikne pod benzinkou. Tím dojde ke zpomalení rychlosti vozidel vjíždějících do Veverské Bítýšky. Kruhový objezd je projektován tak, aby bylo v budoucnu možné napojit i případný obchvat směrem na Chudčice.

Na tuto spojnici je nyní zpracovávána projektová dokumentace, která má být kompletně hotová do konce letošního roku. Narazilo se na několik dílčích problémů, jako je například odvodnění tak velké plochy, které se musí dobře spočítat a naprojektovat.

Demontáž směrových cedulí

V našem městě je několik směrových cedulí, které navigují již na mnohdy neexistující firmy. Z hlediska dopravní bezpečnosti nám bylo doporučeno tyto směrové cedule demontovat bez náhrady, protože v dnešní době většina řidičů využívá vestavěné navigace nebo navigaci v mobilním telefonu. Asi každý z nás se již dostal do situace, kdy přebíhal od pošty na parkoviště ke kaštanu a přes směrový ukazatel přehlédl vozidlo jedoucí od náměstí. Právě tento ukazatel byl první, který byl demontován, a další budou následovat.

Prozatímní řešení nového přechodu u kostela

Jelikož celková rekonstrukce náměstí je běh na delší trať, rozhodli jsme se, že některé dílčí věci lze poměrně levně realizovat během krátké doby.

Dobře by snad mohl dopadnout příběh dosud neexistujícího přechodu před školou. Požádali jsme inspektora dopravní policie, aby se na místo podíval a sdělil nám, jestli je možné a vhodné zde nějak zlepšit bezpečnost dětí. Nevěřili jsme, že řešení neexistuje, dokud nebude rekonstrukce náměstí.

Po dohodě vznikl odsouhlasený návrh přechodu pro chodce v místě kostel – galanterie. Věříme, že k realizaci dojde, a doufáme ve vstřícný přístup vás, občanů. Kvůli přechodu totiž zřejmě nebude už možné stát před školou.

Chodci totiž nemohou vstupovat do vozovky zpoza parkujících vozidel. Dnes však musí a jako zajíci přebíhají silnici v místě nepřehledné křižovatky, kde ani nemohou tušit, které auto pojede jejich směrem a které ne. S přechodem ovšem došlo zároveň k úbytku několika parkovacích míst z důvodu nutného umístění dopravního stínu (šrafovaná čára na silnici, kde je zákaz stání vozidel). V rámci projektu je i výrazná změna v prostoru před školou, kde vozidla jedoucí směrem od hřbitova budou pomocí dopravního stínu navedena a zpomalena tak, aby se nestávalo, že projedou z vedlejší rovně, aniž by dali přednost vozidlům jedoucím z Tišnovské ulice.

Vážení občané, s touto situací si vás dovolíme požádat o sdělení vašeho názoru, zda s danou úpravou souhlasíte, či nikoliv. V tomto zpravodaji naleznete anketní lístek, který prosím **vhoďte do poštovní schránky na budově městského úřadu**.

Případně můžete vyplnit **online na adrese www.obecveverskabityska.cz**

Každý prosím vyplňujte anketu pouze jednou, a to buď v písemné formě, anebo na internetu!

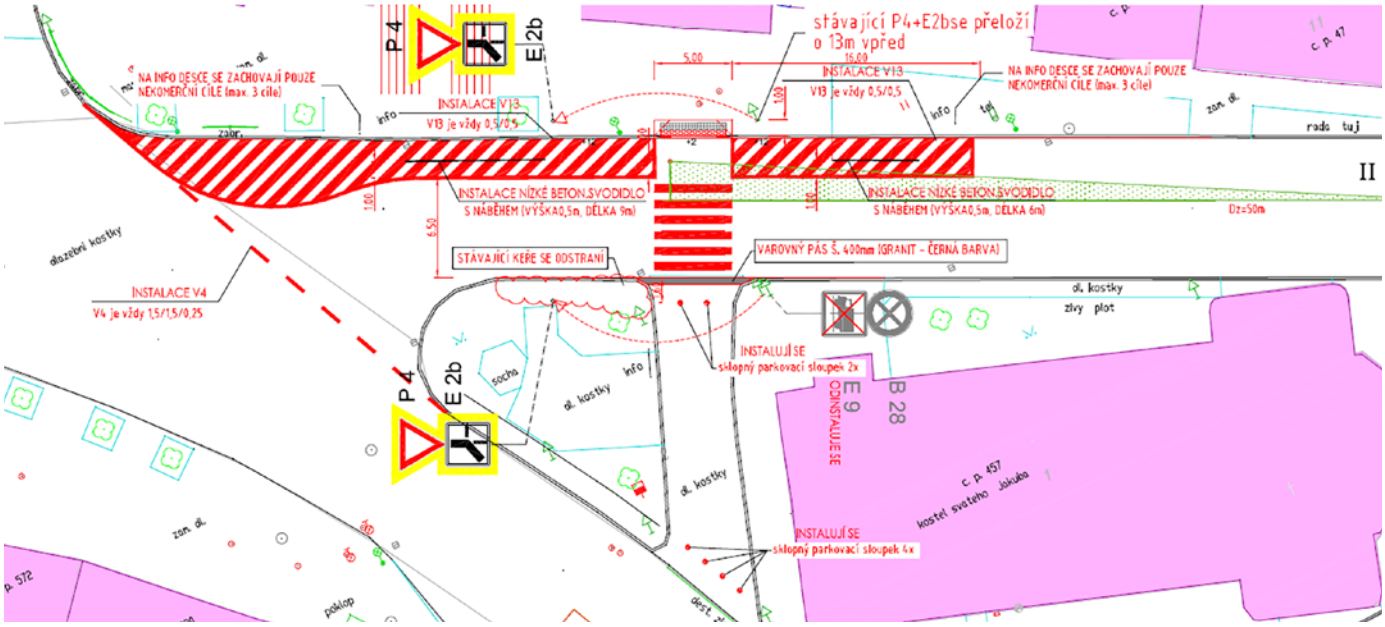

Odbočky do ulic M. Kudeříkové a Nádražní

Dopravní policista s námi prošel i další místa v Bítýšce, abychom věděli, jaké projekty policie jako garant BESIP podpoří. Např. předjednali jsme umístění několika dopravních zrcadel nebo úpravu křižovatky ulic Tišnovská a M. Kudeříkové, kde je podle policie nevyhovující úhel odbočování a nebezpečný propustek. Mělo by také dojít k drobnější úpravě křižovatky Tišnovské a Nádražní (zúžení ostrůvku), aby odbočování vozidel bylo plynulejší a nedocházelo na mostě k nebezpečnému předjíždění netrpělivých řidičů.

Poslední část chodníku na Trhovici

Řešili jsme také dobudování chodníku na Trhovici, kde bude třeba si pohrát s každým centimetrem a vyjednat výjimky z norem, aby se zde vešla vozovka podle požadavků krajské správy silnic i náš chodník. Naštěstí díky vstřícnosti majitele sousední zahrady máme optimistické vyhlídky.

NEdodržování rychlosti v úseku Veverská Bítýška – Chudčice

Bohužel se nám nepodařilo s dopravní policií vyřešit nešvar nedodržování sedmdesátky mezi Bítýškou a Chudčicemi u mlýna. S posunutím značky obce policie nesouhlasí a stejně tak ani se zvýrazněním rychlostního limitu vodorovným značením (protože je kluzké). Prosíme proto tímto aspoň vás místní, abyste tudy jezdili ohleduplně. Na mlýně i v domech naproti přes cestu bydlí rodiny s dětmi a nachází se zde autobusová zastávka. Pohybují se zde chodci!

Hřiště na sídlišti Na Bítýškách

V měsíci únoru bylo vypsáno výběrové řízení na rekonstrukci sportovního hřiště v místě za bytovým domem č. 579. Nové hřiště bude mít umělý akrylátový povrch. Na hřišti bude lajnování na dopravní hřiště, kopanou, florbal, nohejbal, volejbal.

Celkově je na nové hřiště a okolní úpravu v rozpočtu vyčleněno 5 800 000 Kč. Věříme, že hřiště bude první hezkou vlaštovkou v postupné revitalizaci celého sídliště.

Ing. Lukáš Zavadil, starosta

Rozpočet Veverské Bítýšky na rok 2023

Na tomto místě si dovolím rozepsat pouze mimořádné příjmy a výdaje.
Kompletní rozpočet města na rok 2023 si můžete stáhnout na odkazu: https://1url.cz/@rozpocetvb

PŘÍJMOVÁ STRÁNKA

Koncem roku 2022 zřídilo město dva termínované vklady. Jeden u ČNB a druhý u Komerční banky. Celkem bylo na tyto účty vloženo 65 000 000 Kč volných finančních prostředků, které město v letošním roce nepoužije. V průběhu letošního roku vydělají na úrocích cca 3 400 000 Kč.

VÝDAJOVÁ STRÁNKA

Základní škola – oprava budovy, 3 000 000 Kč
- Výměna obou kotlů (jeden byl již vyměněn v lednu),
- přetěsnění všech dřevěných oken,
- oprava havarijního stavu krovů střechy,
- vzduchotechnika pro výměnu vzduchu v malé tělocvičně,
- výměna oken kuchyně.

Základní škola – studie, projekt, 5 000 000 Kč
- Zpracování projektové dokumentace stávající budovy,
- geodetický průzkum stávající budovy,
- zpracování studie proveditelnosti přístavby za účelem navýšení kapacity,
- zajištění finančních prostředků pomocí dotačních titulů,
- případně zadání a zahájení projektových prací přístavby.

Kulturní dům, 3 000 000 Kč
- Řešení akustiky a pronikání hluku směrem ven z hlavního sálu,
- renovace podlahy v hlavním sále.
- oprava elektroinstalace a sociálních zařízení ve druhém patře (klubovny).

Dětské hřiště u bytového domu č.p. 579, 5 800 000 Kč
- Realizace nového víceúčelového dětského hřiště.

Veřejné osvětlení, 4 000 000 Kč
- Aktuálně probíhá zakreslení přesné pozice všech lamp veřejného osvětlení. V návaznosti bude město žádat o dotaci na nové úsporné LED lampy, které mimo nižší spotřeby lze daleko lépe nastavit, aby v noci svítily pouze na cestu a ne do oken.

Vývařovna obědů, rekonstrukce kuchyně, 2 000 000 Kč

- Aktuální vybavení kuchyně je cca 30 let staré a z hlediska dnešních standardů nevyhovující. Byla podána žádost o vypracování studie nové vývařovny tak, aby bylo možné větší část rekonstrukce hradit z dotací.

Senior taxi, 300 000 Kč

- Aktuálně probíhá jednání s několika možnými dodavateli této služby, v letošním roce by měl proběhnout zkušební provoz.

Hasiči – cisternová automobilová stříkačka, 5 500 000 Kč

- Byla podána žádost o dotaci na Ministerstvo vnitra. Aktuálně je naše jednotka v pořadníku na **šestém** (!) místě z celkově přihlášených 126 sborů. Je tedy velká šance, že letos na dotaci dosáhneme a budeme se těšit z nové cisternové stříkačky. Výše dotace by měla být 4 000 000 Kč, doplatek ze strany města na novou cisternovou stříkačku 5 500 000 Kč.

Smuteční síň, 500 000 Kč

- Oprava ploché střechy smuteční síně, která je aktuálně v havarijním stavu a zatéká.
- Další drobné opravy.

Výkup nemovitosti pro potřeby města, 15 000 000 Kč

- Jedná se o dvě nemovitosti stojící naproti budově základní školy (bývalá pekárna).
- Možné budoucí využití: rozšíření chodníku v tomto úzkém místě/pro potřeby základní školy/sociální bydlení.

Příspěvky z rozpočtu města

Město Veverská Bítýška dlouhodobě podporuje místní sdružení, spolky, kluby a zájmové skupiny. Pro letošní rok bude rozdělena mezi tyto žadatele celkem **2 161 900 Kč**.

Žadatel o příspěvek	částka dotace
Příspěvek Tenis club Veverská Bítýška – investiční – výstavba 1. patra kabin	**500 000 Kč**
Příspěvek Římskokatolická farnost Veverská Bítýška – oprava kostela	**400 000 Kč**
Příspěvek FC Veverská Bítýška z.s.	**345 000 Kč**
Příspěvek Hockey club Veverská Bítýška	**184 000 Kč**
Příspěvek MC Oříšek, z.s.	**148 000 Kč**
Příspěvek Svaz důchodců Veverská Bítýška	**100 000 Kč**
Příspěvek Divadlo Prkno z.s.	**60 000 Kč**
Příspěvek Tenis club Veverská Bítýška – neinvestiční	**51 800 Kč**
Příspěvek Gynness Brno, s.r.o. – gynekologická ambulance	**51 800 Kč**
Příspěvek Krojovaní Veverská Bítýška,z.s.	**45 000 Kč**
Příspěvek Klub vodní turistiky Veverská Bítýška	**41 000 Kč**
Příspěvek Junák – český skaut, středisko Veverská Bítýška, z.s.	**40 000 Kč**
Příspěvek Dům dětí a mládeže Brno	**34 500 Kč**
Příspěvek Diecézní charita Brno – domácí hospicová péče	**33 000 Kč**
Příspěvek SH ČMS, pobočný spolek	**30 000 Kč**
Příspěvek Diecézní charita Brno – pečovatelská služba	**26 700 Kč**
Příspěvek Spolek přátel tělovýchovy Veverská Bítýška	**25 000 Kč**
Příspěvek Diecézní charita Brno – odlehčovací služba	**19 200 Kč**
Příspěvek Český zahrádkářský svaz, ZO Veverská Bítýška	**10 000 Kč**
Příspěvek Pionýr	**10 000 Kč**
Příspěvek Svaz důchodců Chudčice	**6 900 Kč**

Na tomto místě bych rád okomentoval dva nejvyšší příspěvky, které budou v letošním roce uvolněny z rozpočtu města. První příspěvek bude poskytnut Tenisovému klubu Veverská Bítýška na rekonstrukci klubovny a kabin u tenisových kurtů. Celkové plánované výdaje jsou 4 000 000 Kč, z čehož město přispěje částkou 500 000 Kč.

Druhý příspěvek je pro Římskokatolickou farnost Veverská Bítýška a bude uvolněn výhradně na opravu kulturní památky – kostela. Zastupitelstvem byl schválen příspěvek na následující akce:

- Oprava měděné báně. Oplechování je již téměř strávené měděnkou a jednotlivé plechy mají tloušťku cca 1 mm. Existuje riziko, že dojde k uvolnění plechu. Z toho důvodu je nyní zpracováván projekt na sundání měděné báně a po dobu opravy bude prostor provizorně zakryt. Celkové náklady na rekonstrukci jsou odhadovány na 7 000 000 Kč.
- Otlučení fasády na čelní straně kostela. Z důvodu nevyhovujícího stavu fasády, která při větším větru opadává na chodník, bylo dohodnuto, že v letošním roce dojde k otlučení kritických míst.

Ing. Lukáš Zavadil, starosta

Pediatrická péče ve Veverské Bítýšce

Když se řekne „dětská lékařka“, skoro každému rodiči se vybaví paní doktorka Hošnová. Paní doktorka, která poskytuje lékařskou péči už druhé generaci dětí se bohužel chystá odejít do zaslouženého důchodu. Tento fakt se dotýká nejenom Veverské Bítýšky, ale také Chudčic, Hvozdce, Lažánek, Maršova a Braníškova, jejichž děti také dochází k doktorce Hošnové.

Ačkoliv není povinností obce, ani malého města naší velikosti mít „svého“ pediatra, přesto se pokoušíme najít zástup, který by plynule navázal na poskytování lékařské péče pro děti a dorost.

Obrátil jsem se spolu se starostou Chudčic Zdeňkem Homoláčem a starostkou Hvozdce Michaelou Košvicovou na ředitelku regionální pobočky největší tuzemské zdravotní pojišťovny VZP s prosbou o pomoc při hledání pediatra. Nyní čekáme na zpětnou vazbu, kdy se VZP pokusí najít v kooperaci s FN Brno „volného“ pediatra, nebo pediatra, který momentálně dodělává atestaci a mohl by být v dohledné době k dispozici. Ovšem bylo nám již dopředu avizováno, že se jedná o velice těžký úkol, protože akutní nedostatek pediatrů je celorepublikový problém.

Ze strany VZP byl nabídnut i náborový příspěvek, který bychom ještě dokázali navýšit v rámci dotace ze strany našeho města a případně okolních obcí. Bohužel ani tento krok mnohdy nemusí být dostačující. Například ve Znojmě hledají již několik let praktického lékaře (pro dospělé, kterých je víc), nabízí 700 000 Kč a nemají jediného zájemce. Záležitost jsem konzultoval i se starostou Kuřimi Dragem Sukalovským, který mi sdělil, že v Kuřimi také hledají již několik let pediatra, dokonce nabízeli bydlení a vybavenou ordinaci, zatím také bez úspěchu.

Nicméně nevzdáváme se a hledáme! Protože se čas krátí, pomozte, prosím.

Ing. Lukáš Zavadil, starosta

Policie informuje

K bezpečnostní situaci v našem městě se za období od 1. 1. 2022 až 31. 12. 2022 vyjádřil npor. Ing. Mgr. Alexandr Tomáš, vedoucí Obvodního oddělení Policie ČR v Kuřimi.

V uvedeném období bylo v katastrálním území Veverské Bítýšky spácháno celkem 18 trestných činů. U devíti byl zjištěn pachatel, což představuje celkem 50 % objasněnosti. „K bližší specifikaci trestné činnosti páchané v rámci katastru města uvádím, že nápad trestné činnosti je tvořen zejména majetkovými trestnými činy, trestnými činy v rámci BESIP a občanského soužití,“ uvedl. Ve zmiňovaném období bylo v Bítýšce spácháno celkem 59 přestupků. U padesáti šesti přestupků byl zjištěn pachatel, což představuje celkem 95 % objasněnosti.

Co se týče dopravní situace v celém služebním obvodu oddělení Kuřim, bylo zjištěno a v blokovém řízení vyřešeno celkem 490 dopravních přestupků. Alarmující je, že bylo zjištěno 50 případů týkajících se řízení motorových vozidel pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky. Celkem v teritoriu OOP Kuřim došlo ke 162 dopravním nehodám, při nichž byly tři osoby usmrceny, sedm osob zraněno těžce a 68 osob bylo zraněno lehce. „Je nutné upozornit na stále přetrvávající bezohlednost některých účastníků silničního provozu mezi sebou navzájem, jak ze strany řidičů osobních automobilů, motorkářů, tak i chodců,“ zdůraznil Alexandr Tomáš.

„Chtěl bych touto cestou apelovat na vás, zástupce obce, a na občany města k větší spolupráci s Policií ČR, spočívající zejména ve sdělování upotřebitelných poznatků a informací o pohybu podezřelých osob, podezřelých motorových vozidel apod., a to jak ve Veverské Bítýšce, tak i mimo ni. Předané poznatky mohou v mnoha případech posloužit k objasnění trestné činnosti, přestupkového jednání, ale také k jejich předcházení anebo zabránění jejich páchání. Případné poznatky a informace lze sdělit prostřednictvím telefonní linky přímo na Obvodní oddělení Kuřim na telefonní čísla 974 626 740, případně 606 646 993, dále lze informace sdělit prostřednictvím e-mailové adresy bo.oop.kurim.sekret@pcr.cz. S případnými dotazy a informacemi se obracejte přímo na územně příslušného inspektora Obvodního oddělení Kuřim prap. Zajíčkovou, nstržm. Hebelku a nstržm. Urbánka. Závěrem dodávám, že spolupráce s vaším městem je podle mého názoru na dobré úrovni a v rámci vzájemné spolupráce nedocházelo k případným rozporům,“ zakončil.

(red)

Městská knihovna zakládá KNIŽNÍ KLUB pro milovníky dobrých knih

Setkání budou jednou za měsíc. Budeme si vyprávět co jsme přečetli, představíme si knižní novinky, zkrátka knihomolský pokec. Bližší informace na facebookové stránce Městské knihovny Veverské Bítýšky.

MĚSTSKÁ KNIHOVNA
VEVERSKÁ BÍTÝŠKA

Vážení spoluobčané,

dovolte mi informovat Vás o činnosti školy v posledních měsících. První pololetí školního roku 2022/2023 bylo opět plné zajímavých událostí. Nemohu je zde všechny vyjmenovat, ale jsou zachyceny na webových stránkách školy.

Tradicí na naši škole v podzimních měsících jsou Prezentace středních škol pro rodiče a žáky 8. a 9. ročníků, Superstar 1. stupně, školní turnaje ve stolním tenise. Žáci devátého ročníku letos zorganizovali halloweenský den a návštěvu Mikuláše ve škole, v mateřské školce.

Mezi nejvíce zdařilou veřejnou akci školy prvního pololetí školního roku bylo Předvánoční zastavení. První sněžení ve Veverské Bítýšce během tohoto kulturního představení umocnilo krásu adventního času.

Druhé pololetí jsme začali ve velkém stylu. A to uspořádáním Školního plesu a Maškarního plesu pro širokou veřejnost. Obě akce se setkaly s pozitivními reakcemi účastníků. Věřím, že nám všem vydrží nadšení a elán a Školní ples v roce 2024 bude minimálně stejně úspěšný.

A co nás ještě čeká ve druhém pololetí školního roku? Není toho málo – školní divadelní představení, celoškolní projekty Olympijský den a Den země, pětidenní poznávací zájezd žáků do Londýna...

Na závěr bych chtěla poděkovat za veškerou pomoc, vstřícnost a podporu našemu zřizovateli – městu Veverská Bítýška. V prvním lednovém týdnu díky rychlému jednání byla provedena výměna nefunkčního plynového kotle a všichni jsme to ve škole ihned pocítili.

Zuzana Kudláčková, ředitelka školy

Lyžařský výcvikový kurz 2023 – Pec pod Sněžkou

Dne 8. 1. 2023 jsme se 45 dětmi v brzkých ranních hodinách odjeli na lyžařský kurz do Pece pod Sněžkou. Jako každý rok jsme si z Pece vyšlapali cestu do hotelu Energetik pěšky a poté se ubytovali. Provázelo nás slunečné počasí a druhý den začalo krásně sněžit. Tohle počasí ovšem vydrželo pouze jeden den a začala obleva. Poslední den to vypadalo, že budeme spíše plavat než

lyžovat. I přes deštivé počasí jsme lyžovali každý den a to téměř na prázdných sjezdovkách. Po příjezdu jsme děti rozdělili do družstev. Jelikož všichni byli skoro na stejné úrovni, posuzování bylo velmi těžké. Potěšující pro nás vedoucí bylo, že se všichni na konci kurzu zlepšili a ti, co stáli na lyžích poprvé, sjeli všechny otevřené sjezdovky v Peci, a dokonce zvládli závod ve slalomu.

V průběhu pobytu se děti velmi dobře stravovaly, zaplavaly si v bazénu, který je součástí hotelu, zacvičily v posilovně, každý večer zahrály hry v klubovně a na konec si uspořádaly diskotéku. Součástí her byly také každodenní pokřiky, které každé družstvo stmelily. Z dětí jsme měli radost, že se chovaly slušně, a hlavně, že se nikomu nic nestalo. Rozhodně se můžeme těšit na další kurz v příštím roce. SKOL!

Prvňáčci a jejich první vysvědčení

Úterý 31. ledna bylo pro naše prvňáčky opředeno lehkou nervozitou. Poslední vyučovací hodinu na naše nejmladší žáky čekalo první velké hodnocení jejich práce ve školním prostředí. Tuto událost si nenechala ujít naše paní ředitelka, která některým prvňáčkům osobně předala první vysvědčení. Všem pak popřála hodně sil a píle do druhého pololetí.

VIDA – úniková hra

Žáci 9. A si ve středu 1. 2. 2023 ověřili, že by bez spolupráce a komunikace zadaný úkol ve Vida science centru nesplnili, a to – uniknout za 60 minut z uzamčené temné místnosti. Pocit rychle plynoucího času, uvědomění si, že mnohé informace už by měli umět aplikovat, jim na klidu nepřidávalo. „Musíme táhnout za jeden provaz a využít všech fyzikálních a chemických znalostí“, odehrávalo se pravděpodobně v jejich myšlenkách. Odměnou za aktivitu jim bylo otevření zámku u dveří místnosti a pohled do světla poznání. Nakonec přesvědčili i paní uč. Ursacherovou, která si pro ně přichystala v expozici další úkoly na téma energie, že jsou moc šikovní i v samostatné práci. Tak snad jim to nadšení z úspěchu vydrží co nejdéle.

Projekt Zdravá svačinka

Ve čtvrtek 9. 2. 2023 se ve 2. A uskutečnil projekt Zdravá svačinka. Žáci se dozvěděli, jak by taková svačinka měla vypadat, z čeho by se měla skládat, vysvětlili si proč tomu tak je. Výborné bylo, že si mohli sami zkusit udělat zdravou svačinku. Všem dětem velmi chutnalo a ještě si přidávaly.

Výukový program v Zoo Brno – Zvířata v ohrožení

V pátek 10. 2. 2023 se žáci osmého ročníku navštěvující přírodovědný seminář rozjeli do Zoo Brno na výukový program „Zvířata v ohrožení". Program byl zaměřený na ilegální obchod a vývoz rostlin i živočichů. Sami se stali pašujícími a zkusili si, jaké to je projít celní kontrolou a vysvětlit, proč mají v zavazadlech chráněné živočichy nebo suvenýry z nich. Program byl velmi pěkně zpracovaný a žáci se dozvěděli mnoho nových informací a tipů, na co si dát na dovolené v zahraničí pozor.

Akce Kam na školu

Dne 10. 2. 2023 se do školy zastavili bývalí deváťáci, aby těm současným popovídali o tom, jak se mají na střední škole. Celá akce trvala dvě vyučovací hodiny. Sešlo se kolem patnácti našich bývalých studentů, kteří nejdříve jeden po druhém sdělovali, jaké pro ně byly přijímačky, s kolika body byli přijati apod. Následovalo dotazování z řad našich současných studentů. Dotazy byly různého charakteru – od toho, jakým způsobem se seznamovali v nové třídě, až po to, z kolika obědů si mohou vybírat či kolik je na škole automatů na kávu. V druhé hodině se vytvořily skupinky a naši žáci se mohli individuálně dotazovat podle typu školy. Kdo směřuje na gymnázium, šel za gymnazisty, kdo zvolil učiliště, mohl se poptat těch, kteří navštěvují učební obor. Celkově se akce povedla a v příštím roce se bude opakovat.

Třeťáci v divadle Radost

V pátek 17. 2. 2023 se vydaly třídy 3. A a 3. B do divadla Radost na Pinocchia. Příběh loutky, které se díky lhaní prodlužuje nos, zná snad doopravdy každé malé dítě. Toto zpracování bylo moderní, vtipné, neotřelé a místy i strašidelné. Deset herců na jevišti se střídalo v různých rolích a bylo vidět, že své dětské diváky znají a rádi s nimi komunikují. Základem poselství příběhu byla pravda a nutnost žít v pravdě. Mezi dvěma dějstvími byla kratší přestávka. Některé děti přišly do divadla normálně oblečené a některé se vymódily do požadovaného společenského dress codu. Každopádně se jim představení líbilo a my hledáme již další titul na příští návštěvu.

Školní ples

V sobotu 18. 2. 2023 proběhl v sále kulturního domu po dvouleté covidové odmlce Školní ples. Po slavnostním přivítání vedením školy mohli všichni zhlédnout v podání žáků z 8. a 9. ročníků tradiční polonézu a ještě jedno taneční překvapení. Děkujeme paní učitelce Jůzové za choreografii všech tanečních vystoupení a desítky hodin trpělivých nácviků.

K poslechu a tanci po celý večer hrála kapela HOBBY music. Je to kapela s dlouholetou tradicí a na našem plesu měla úspěšnou premiéru. Celým večerem nás slovem provázela Jarka Vykoupilová, moderátorka Českého rozhlasu Brno. Součástí plesu byla i letos hra o ceny, které byly opět velmi pestré. Všem sponzorům a rodičům za příspěvky děkujeme, neboť bez jejich pomoci bychom takovou velkou akci nemohli zorganizovat.

VÝTVARNÁ TVORBA

Žáci výtvarné tvorby se nechali inspirovat pestrobarevnou mozaikovou výzdobou křesťanských staveb z počátku 6. století, které se nachází v italském městě Ravenna, a vytvořili kolekci obrázků s motivem Klanění tří králů.

HUDEBNÍ OBOR

OKRESNÍ KOLA SOUTĚŽÍ

Vítězové školního kola soutěže ve hře komorních souborů s převahou dechových nástrojů se zúčastnili 21. a 22. února okresních kol soutěží. Všechna naše uskupení obsadila první místa! Gratulujeme soutěžícím i pedagogům k velkému úspěchu a přejeme hodně zdaru v reprezentaci školy v krajských kolech soutěží, které se uskuteční začátkem března.

ŠKOLNÍ KLAVÍRNÍ SOUTĚŽNÍ PŘEHLÍDKA

Tradiční soutěžní setkání klavíristů se konala v pátek 3. března 2023 v koncertním sále pobočky ve 14 hodin. S pestrým programem se představilo více než 20 klavíristů v sólové i čtyřruční hře. Diplomy a pamětní listy graficky připravila Mgr. Martina Magni a drobné upomínkové předměty věnuje Klub přátel ZUŠ Kuřim.

KŘEST ZRENOVOVANÉHO KLAVÍRU

Ve středu 8. března 2023 v 18 hodin se v sále ZUŠ Veverská Bítýška uskutečnil Hudební večer, na kterém kromě žáků naší školy vystoupili houslisté Magdalena a Štěpán Graffovi. Součástí programu byl křest zrenovovaného koncertního křídla.

JAKPAK JE DNES U NÁS DOMA?

Vyhlašujeme III. ročník soutěžní online přehlídky rodinných týmů *Jakpak je dnes u nás doma?* Soutěžní přehlídka je určená týmům s minimálně třemi členy jedné rodiny bez rozdílu věku, s cílem podpořit rodinné hudební, výtvarné, literární i taneční tvoření. Podmínky a přihlášku najdete na webových stránkách naší školy, kde si také můžete prohlédnout příspěvky týmů předchozích dvou ročníků. Těšíme se na vaše kreativní příspěvky a přejeme hodně zábavy při společném tvoření.

ZÁPIS DO ZUŠky

Chcete rozvinout nadání a podpořit kreativitu vašich dětí? Přihlaste je do základní umělecké školy. Přijímací talentové zkoušky na školní rok 2023/2024 se budou konat v týdnu od 22. května 2023. Rezervační systém k zaslání elektronické přihlášky je spuštěný. Více informací najdete na www.zus-kurim.cz . Těšíme se na vás!

Iva Hrbáčková, www.zus-kurim.cz

Dechové trio (školní kolo soutěže, ZUŠ Kuřim)

Saxofonové kvarteto (školní kolo soutěže, ZUŠ Kuřim)

Trombonové trio (školní kolo soutěže, ZUŠ Kuřim)

Klarinetové kvarteto (okresní kolo soutěže, ZUŠ Oslavany)

Dvě příčné flétny a klavír (okresní kolo soutěže, ZUŠ Oslavany)

Flétnové trio (okresní kolo soutěže, ZUŠ Oslavany)

NA BŘEZEN A DUBEN PŘIPRAVUJEME:

27. března **KONCERT PEDAGOGŮ**, začátek v 18:00 ZUŠ Kuřim.
29. března **ŽÁKOVSKÝ HUDEBNÍ VEČÍREK**, začátek v 18:00, sál ZUŠ Veverská Bítýška.
13. dubna **HRAJEME SI PÍSNIČKY**, výchovný koncert pro mateřské školy, dopoledne, sál ZUŠ Veverská Bítýška.
18. dubna **1. ABSOLVENTSKÝ KONCERT**, začátek v 18:00, sál ZUŠ Veverská Bítýška.
24. dubna **HRAJEME SI PÍSNIČKY**, začátek v 16:30, klubovna Maršov.
26. dubna **ZA PÍSNIČKOU TROCHU JINAK**, pásmo lidových písní v podání žáků hudebního oboru, začátek v 18:00, sál ZUŠ Veverská Bítýška.

Keramická dílna Veverka, DDM Helceletka

V keramické a výtvarné dílně Veverka DDM Helceletka jsme odstartovali druhé pololetí. A hned od začátku jsme byli velmi kreativní. Děti z výtvarných i keramických kroužků ani trochu nezahálely. Pracovaly na výrobě kalendáře, zabývaly se technikou linorytu, věnovaly se batikování, pletly košíky. Keramici se vypravili do lesní říše a modelovali lišky, zajíce i sovy. Kdo chtěl odcestovat dál, mohl se vydat až do daleké Afriky.

Ani večer práce v dílně nekončí. Večerní kurzy navštěvuje skoro padesát dospělých keramiků, kteří se týden co týden scházejí, aby si v příjemné atmosféře odpočinuli, zrelaxovali a k tomu něco krásného vytvořili. A daří se jim. Jejich práce by se klidně dala srovnat s výrobky profesionálních umělců.

Abychom jen netvořili, v době jarních prázdnin připravujeme sportovní příměstský tábor. Odstartujeme pětidenní jízdu, na které všechny čeká paleta různých sportů. Letos si vyzkoušíme adventure golf, bowling, navštívíme lezeckou stěnu, vydáme se na výpravu, budeme hrát nejrůznější hry a užijeme si spoustu zábavy s kamarády.

Ani na Zelený čtvrtek nebudeme sedět doma. Chystáme pro děti tvořivou dílnu i den plný dobrodružství a sportu.

Nezapomněli jsme ani na akce pro celou rodinu. V neděli 28. května se můžete těšit na oblíbenou POHÁDKOVOU CESTU. Vypravíme se do pohádkové říše plné bludiček, vodníků, princezen, pohádkových příběhů, úkolů a her. Brána do pohádky bude otevřena mezi 14.00 a 16.00 hodinou u vodácké boudy za Tejkalovým mlýnem vedle kempu Hana.

Přestože je před námi teprve jaro, my už připravujeme letní prázdniny. Začínáme chystat příměstské i pobytové tábory.

Spolu s námi se můžete vydat do Říše divů, do světa pohádek pomocí Kouzelného pláště, budeme bojovat se Srdcovou královnou i umělou inteligencí na táboře Ready player one.

Příměstské tábory se snažíme ušít na míru sportovcům, výtvarníkům i dětem, které si jen rády hrají. Tak neváhejte s přihlášením, místa jsou omezená!

Eva Heroudková, www.helceletka.cz

Zpráva o činnosti ZO ČZS Veverská Bítýška za rok 2022

Činnost zahrádkářské organizace byla v roce 2022 v důsledku koronavirové epidemie omezena nepatrně počátkem roku, kdy byla výroční schůze přeložena na 6. března. Součástí schůze byla přednáška odborníka na téma „Netradiční druhy ovoce a zeleniny". Převážnou část plánovaných akcí se však podařilo uskutečnit.

V lednu, únoru a počátkem března jsme pro spoluobčany zajišťovali prořezávku stromů, na níž se podílel zejména př. Petr Kala a také já. Můžete se na nás obracet v tomto směru i v letošním roce.

Dále se podařilo 9. dubna uskutečnit zájezd do východních Čech. Navštívili jsme zámek Nové Hrady, oblastní zahrádkářskou výstavu v Častolovicích a muzeum v Ústí nad Orlicí, kde jsme si zkusili také ukázku tkaní.

Na konci května jsme s dětmi z Mateřského centra Oříšek provedli ukázkové sázení jahodníků a květin do truhlíků, které si odnesly domů. Zúčastnilo se celkem 28 dětí a jejich rodiče. Dále jsme pro ně vymoštovali dodané ovoce. Za spolupráci s MC Oříšek patří dík zejména př. Petru Kalovi.

Ve dnech 17.–19. září jsme uskutečnili podzimní výstavu ovoce a zeleniny. Podařilo se zajistit dostatečné množství výpěstků našich členů. Svými expozicemi přispěli včelař pan Martínek, kaktusář pan Tenk a pěstitel bonsají pan Pich. Velké množství výtvarných prací se zahrádkářskou tematikou na výstavu dodaly místní základní škola, mateřská škola, mateřská škola v Lažánkách a Mateřské centrum Oříšek. Pro ně bylo na prohlídku výstavy vyhrazeno pondělí 19. září dopoledne. Poděkování za přípravu výstavy si zaslouží všichni členové výboru, paní Zábranská, Nevoralová a zejména paní Renata Krejčí, která řídila aranžování celé výstavy. Celkově se výstava vydařila.

Za úspěch považujeme i hromadnou objednávku a dodávku 600 kusů jahodníků z Jahodárny Trutnov v ceně 5 065 Kč. Sazenice byly zdravé a dobře vyvinuté. Letos objednávku jahodníků zopakujeme.

Dobrá situace je na moštárně. Opravili jsme omítku na stěnách objektu moštárny směrem k panu Grosmanovi a nově jsme natřeli podlahu moštárny. Dále jsme opravili uložení otočného ložiska lisu. Výkyvy ramen lisu se snížily na minimum a mohli jsme pokračovat v moštování. Vylisovali jsme přes 6 000 litrů převážně jablečného moštu. Celková tržba za moštování ve výši 53 757 Kč byla o polovinu vyšší než v předchozím roce. Za práce na moštárně si zaslouží poděkování přítel Petr Kala, který většinu akcí na moštárně organizoval i prováděl. Věřme, že letošní rok bude stejně příznivý.

Aktivně jsme se podíleli počátkem října i na zajišťování výstavního stánku Územního sdružení ČZS Brno-venkov na Hortikomplexu v Olomouci tím, že jsme zajistili vzorky ovoce, zeleniny, kaktusů a koření. Poděkování patří rodině Plachých, panu Tenkovi a přítelkyni Ustohalové.

Nedílnou součástí naší činnosti je péče o zahrádkovou osadu Pod Horkou. Tam se zatím daří za ubývající zahrádkáře získávat nové zájemce díky přítelkyni Zdeňce Hažmukové, která se na zajišťování chodu osady podílela.

O všech akcích informujeme ve vývěskách u obecního úřadu, u Cardova obchodu a samozřejmě také v obecním rozhlase. Využíváme také možnost přihlášek a objednávek u přítelkyň Ustohalové, Zdubové a Valešové, které se podílely na dalších akcích organizace.

Velké úsilí jsme také věnovali propagaci akcí Územního sdružení ČZS Brno-venkov, zejména zimního zahrádkářského kurzu a některých zajímavých akcí okolních organizací. O těchto akcích se můžete dozvědět i na internetových stránkách Územního sdružení ČZS Brno-venkov - hledat pod heslem Zahrádkáři Brno-venkov.

Díky př. Hažmukové nezapomínáme na výročí našich starších členů. Závěrem děkuji aktivním zahrádkářům za jejich práci a přeji jménem výboru ZO všem úspěšný rok 2023.

Ing. Bohumil Jakubec, předseda ZO ČZS Veverská Bítýška

Slešťůvka

DĚNÍ NA SKLONKU LOŇSKÉHO ROKU

Obdobně jako předloni proběhlo několik již „tradičních“ aktivit spojených se Slešťůvkou. Do programu Dnů města Veverská Bítýška byl začleněn druhý ročník akce Běh pro Slešťůvku. Zúčastnilo se přibližně sto běžců v různých věkových kategoriích, kteří přispěli svým startovným. Takto získaná finanční podpora byla využita na nákup zapichovacích popisných tabulek a pořízení konstrukčního materiálu na informační tabule pro naučnou stezku.

Koncem listopadu se zde sešlo více než padesát místních skautů, jejich rodičů, vedoucích a přátel či sympatizantů Slešťůvky. Po proběhlé hnízdní sezóně jsme vyčistili, zkontrolovali a případně opravili všech 27 vyvěšených ptačích budek. Ptačí hnízda jsme nalezli v 18 budkách, plšíci lískoví se usídlili ve třech budkách a myšice lesní se zabydlela v jedné budce. Dvě budky obsadily vosy, jednu mravenci a pouze dvě budky zůstaly prázdné.

Výškové práce nás opravdu bavily

V Jabloňovém sadu, na úbočích žlebů a na Slunných loukách jsme odklízeli rostlinnou biomasu, sekali přerostlé porosty kopřiv a odstraňovali výmladky vyrůstající z kořenů nebo pařízků, které zde zůstaly po přechozím výřezu náletových dřevin. Nejmladší skauti vypomohli s údržbou broukoviště.

Dříve po krk vysoké kopřivy prohrály souboj se zdatnými sekáči

V Jabloňovém sadu jsme náhradou za již odumřelé stromy čtyři nov vysázeli é jabloně. Manželé Trnavští zprostředkovali jejich získání od sadaře a ekologa Jana Oulehly ze Lhotky u Velkého Meziříčí, který se zabývá pěstováním starých tradičních odrůd stromů. Všechny zde nově vysazené jabloně jsou vysokokmeny naroubované na semenné podnože a jedná se o odrůdy Kavil červený podzimní, Aurora, Signe Tillisch a Šarlatka boračská.

Během sázení jabloní docházelo i k zneužívání dětské práce nebo ohrožování života manželky

DĚNÍ V PŘEDJAŘÍ

Plánujeme odstranit všechny zbylé výmladky obrůstající nevyklučené kořeny a pařízky po vysekaných náletových dřevinách na úbočích podél pěšiny ke kapličce a na Slunných loukách. Souběžně bude pokračovat odstraňování a odvoz rostlinné biomasy, jejíž nárůst je nejkritičtější v Jabloňovém sadu a přilehlých žlebech. Ponejvíce se jedná o nitrofilní rostliny s převahou kopřivy dvoudomé, které svým vysokým vzrůstem zastiňují a blokují rozvoj rostlin nízkého vzrůstu. Aby nevznikaly druhově chudé porosty a na travních porostech byla zachována biologická rozmanitost (biodiverzita), je nezbytné z těchto rozsáhlých ploch každoročně odstraňovat i stařinu, která rovněž potlačuje růst rostlin.

Až ustoupí mrazy, tak se chystáme instalovat v blízkosti broukoviště čtvrtou informační tabuli, která bude věnována organismům vázaným na odumírající či odumřelé dřevo.

PRŮZKUMNÁ A EDUKATIVNÍ ČINNOST

Během minulého roku opětovně proběhl floristický průzkum a bylo determinováno přibližně 300 druhů rostlin, z nichž více než 20 spadá mezi druhy zasluhující si ochranu. Taktéž byl zahájen mykologický průzkum a doposud máme určeno téměř 100 zde se vyskytujících hub. Přestože Slešťůvka je svou rozlohou pouhých pěti hektarů malé území, zaujme každého návštěvníka výraznou členitostí. Proto jsme zde vytypovali 12 sektorů a v další fázi průzkumu se pokusíme specifikovat faunu a flóru v každém z nich.

Část zdejších druhů máme již fotograficky dokumentovanou a postupně se o těchto druzích snažíme informovat na našich webových stránkách www.slestuvka.cz.

Kromě našeho webu se nově pokoušíme informovat o aktivitách spojených se Slešťůvkou na www.facebook.com/slestuvka/ a od podzimu i na nástěnce na náměstí.

Foto Tomáš Pospíchal

Určitě uvítáme jakoukoliv i drobnou inciativu a pomoc při tvorbě příspěvků na webové stránky. Zatím se nám nedaří fotograficky dokumentovat ptáky, savce a většinu dalších obratlovců, avšak věřím, že někdo z vás je v této oblasti zručnější a mohl by nám vypomoci.

Pokud by byl někdo ochoten podělit se o jakýkoliv prožitek, akci, příhodu, vzpomínku nebo zapůjčit k oskenování starou fotografii či jiný dokument spojený se Slešťůvkou, může ji popsat a zaslat na mail naucnastezka@slestuvka.cz nebo se mnou domluvit pro předání či sdělení na osobní schůzce. Jsem přesvědčen, že Slešťůvka byla svědkem mnoha událostí, které by neměly být zapomenuty.

Těším se na další společná setkávání.

Karel Babíček

Mateřské centrum Oříšek

SETKÁNÍ S MIKULÁŠEM

V prosinci se nám podařilo obnovit mikulášskou tradici a ve spolupráci s farností ve Veverské Bítýšce jsme uspořádali Setkání s Mikulášem. Atmosféra v kostele, kde se akce konala, byla předvánoční, plná rozzářených dětských oček. Mikuláš rozdal přes sto balíčků dětem a rodinám, které zaplnily celý kostel. Těšíme se na setkání s Mikulášem a na spolupráci s farností i v letošním roce. Děkujeme.

KURZ CITLIVÝ ŘEZ OVOCNÝCH STROMŮ

Již nějakou dobu se pohybujeme v obecním sadu, o který se částečně svépomocí staráme, několikrát do roka ho sečeme a chodíme sem s rodinami a s dětmi. Ve středy dopoledne zde nepravidelně probíhají LesoHrátky a na podzim zde pořádáme již tradiční Jablkobraní, kde sbíráme ovoce a to poté ručně moštujeme.

Jelikož vnímáme, že i stromy v sadu potřebují svoji péči, rozhodli jsme se, po domluvě s vedením města, uspořádat v sadu kurz řezu ovocných stromů. Jelikož zastáváme názor být k přírodě ohleduplní, oslovili jsme „Potulného sadaře“ Dominika Grohmanna, lektora, který se zabývá extenzivní péčí o ovocné stromy. O tomto šetrném způsobu ovocnářství se můžete dočíst více na www.potulnysadar.cz

Kurzu se zúčastnilo 16 lidí z Veverské Bítýšky a blízkého okolí i lidé z daleka, kteří přijeli za vyhlášeným lektorem. Podařilo se nám v rámci praktické části částečně opečovat několik stromů a na zbylé jsme dostali doporučení, která jsme předali vedení obce. Doufáme, že jsme díky kurzu nastartovali opět péči o tento krásný sad a že se v péči o něj bude dále pokračovat s citem a úctou k přírodě.

NABÍDKA MC OŘÍŠEK

PONDĚLÍ	9:00-12:00	1x za 14 dní HERNA S TVOŘIVÝM PROGRAMEM	16:00-17:00	TANEČKY
	9:30-10:30	1x za 14 dní MUZIKOHRÁTKY	18:00-19:00	HATHAJOGA
	8:00-16:00	Lesní klub ZaHrátka		
ÚTERÝ			15:15-16:15	TVOŘÍLEK
	8:00-16:00	Lesní klub ZaHrátka	17:30-18:30	ČEŠTINA PRO UKRAJINCE
STŘEDA			17:00-18:00	CVIČENÍ PRO TĚHOTNÉ
	9:00.11:00	LESOHRÁTKY	18:15-19:15	CVIČENÍ PRO ŽENY
ČTVRTEK	8:30-9:30	MEDVÍĎATA cvičení pro děti	16:30-17:15	JÓGA PRO RODIČE S DĚTMI
	9:45-10:45	ŠELMIČKY cvičení pro děti	17:30-18:30	ČEŠTINA PRO UKRAJINCE
	11:00-12:00	TULENI cvičení pro děti		
PÁTEK	9:00.12:00	LOUSKÁČEK volná herna		

Aktivity a lekce jsou otevřené, bližší info a přihlašování naleznete na FB Mateřské centrum Oříšek nebo e-mailu centrumorisek@gmail.com

ZVEME VÁS TAKÉ NA NEJBLIŽŠÍ AKCE, KTERÉ CHYSTÁME:

25. 3. **Jarní brigáda v ZaHrátce** – uvítáme všechny, kteří se budou chtít zapojit
29. 3. **Vynášení Morany** – v rámci LesoHrátek
1. 4. **Ukliďme Veverskou Bítýšku** – tradiční úklid města
13. 5. **Open ZaHrátka** – přijďte s námi otevřít a zahájit provoz ZaHrátky pro veřejnost
18. 5. **Green SWAP** – výměna přebytků rostlin, sazenic, semen či pokojovek

Pro bližší informace o akcích sledujte naše FB stránky a nástěnku u radnice.

Veronika Snížková

*Vášeň pro přírodu, pozorovatelský talent, nadšení pro práci i dar trpělivosti – to všechno má správný „kameraman přírody," kterým je **Lukáš Pich**. Právě s ním si dnes budu povídat „Na soutoku".*

Kdo nebo co ovlivnilo Tvůj vztah k přírodě už v dětství?
Takové vlivy se na mě valily ze všech stran. Bydleli jsme přímo pod lesem, takže naši zahradu pravidelně navštěvovali srnci a bažanti, které jsem šmíroval z okna svého pokoje. Mojí speciální libůstkou bylo pozorovat na květinách v záhonku čmeláky. S rodiči jsme chodili na vycházky do přírody, četl jsem knihy o zvířatech, v pokročilejším věku mě s sebou dědeček začal brát dokonce i na lov. Když jsem potom ve třinácti letech dostal svoji první kameru, bylo celkem jasné, co s ní budu natáčet.

Který druh zvířete nejraději fotografuješ a natáčíš?
Natáčím prakticky všechno od mravenců až po jeleny, ale nejvíce času odjakživa věnuji ptákům. Jejich zpěv je přesně to, co kamarádi fotografové na fotkách nedokáží zachytit, video je v tomto ohledu daleko šikovnější. Z říše bezobratlých mě potom přitahují hlavně predátoři – pavouci, vážky nebo třeba kudlanky.

Co je na práci kameramana přírody to nejnáročnější?
Pro mě osobně to je asi nepříjemný fakt, že daleko více času než s kamerou v přírodě musím trávit na zadku u počítače. Zpracování videa je totiž neuvěřitelně zdlouhavé. U samotného natáčení je to potom permanentní boj s rozmary počasí (největší nepřítel kameramana je

vítr) a to, že člověk není pánem svého času. Když se mi naskytne příležitost nafilmovat něco výjimečného, musím zničehonic zahodit všechny plány a mazat do lesa.

Jaké vybavení potřebuješ?
Co si budeme povídat – kufr mého auta občas trochu přetéká. V základu je to kamera, objektivy a stativ. Následují další technické doplňky jako mikrofon, audiorekordér, světla, náhradní baterie, powerbanka nebo různé držáky náčiní. Nesmí chybět ani maskovací stan, maskovací oblek, holínky, rybářské prsačky, terénní žid-

Ledňáček říční

Liška obecná

Srnec obecný

Skokan hnědý

Stepník moravský

Sršeň obecná

Střízlík obecný

Strakapoud prostřední

le a náhradní oblečení. Doma je to potom hlavně výkonný počítač se dvěma monitory a tuny externích disků.

Žije na Moravě i zvíře, které je pro člověka nebezpečné?
Jasně, třeba klíště! V České republice se člověk vážnějšího ohrožení ze strany zvířat moc obávat nemusí. Samozřejmě ale platí, že co má žihadlo, dokáže bodnout, a co má zuby nebo kusadla, dokáže hryznout. Já osobně si třeba vůbec neužívám setkání s volně pobíhajícími psy bez náhubku.

Vím, že nadšení pro přírodu spočívá i ve snaze ji chránit. Psal jsi dokonce na chatu, kde bylo hnízdo ptáků, vzkaz, jak se její majitelé mají chovat, aby neohrozili novou ptačí generaci.
Bez toho by mé práci chyběl hlubší smysl. Snažím se lidem ukazovat rozmanitost okolní přírody a zároveň informovat o tom, jak bychom se k ní měli chovat. Snažím se tak zvířatům revanšovat za to, že to se mnou vydržela a dovolila mi ukořistit pěkné záběry.

Vnímáš v přírodě i změny? S ohledem na klimatické změny nebo prostou lidskou bezohlednost?
Naše krajina je nemocná a trpí hlavně intenzivním zemědělstvím a lesnickým hospodařením. V monokulturních pouštích zkrátka pro biodiverzitu není místo. S mizející vodou už se lidé ovšem pomalu probouzejí a čím dál častěji můžeme vidět změny pozitivním směrem – navracení původních koryt potoků, obnovy mokřadů, ponechávání částí lesů přirozenému vývoji a podobně. Lidská bezohlednost je nejvíc vidět v turisticky exponovaných lokalitách, jako jsou třeba národní parky. Od té doby, co mají všichni v mobilu mapy, jsme se přestali bát pohybu v divočině a třeba taková Šumava nebo Krkonoše mají velký problém s ilegálními „návštěvníky" zakázaných zón, kteří ve své nevzdělanosti ničí vegetaci a ruší vzácné živočichy.

Je nějaký kameramanský sen, který bys chtěl zažít? Nějaké exotické nebo vzácné zvíře, které jsi ještě neměl v hledáčku kamery?
Těch by bylo! Ve většině případů si ovšem (zatím) ani moc neumím představit, jak se k takovým záběrům dostat, protože jejich pořízení je zpravidla dílem náhody. Líbily by se mi třeba zpomalené záběry včelojeda, který rozhrabává hnízdo rozzuřeným vosám. Nebo jak se datel rochní v mraveništi a nechává mravence, aby mu impregnovali peří kyselinou mravenčí. Parádní by byl taky drozd, který mlátí šnekem o kámen, aby mu rozbil ulitu. Anebo třeba úspěšný lov nějakého predátora, k tomu se člověk málokdy dostane.

Na závěr klasická otázka. Které místo máš jako rodák z Veverské Bítýšky nejraději?
Nejraději se toulám ve skalnatých údolích Svratky a Bílého potoka. V těchto končinách se dají potkat opravdové zvířecí perly, takže tam často i natáčím. Pro mě jakožto kameramana mají navíc jednu nespornou výhodu – nehučí tam žádná silnice, která by mi při filmování pokazila zvuk.

Záběry zvířat, které žijí za humny a nejen tam, můžete sledovat na tomto kanále:
www.youtube.com/lukaspichvideo

Děkuji za rozhovor a chytání unikátních záběrů zdar!
Jarka Rozsypalová-Vykoupilová

Záhada původního kostela

... pokračování z minulého čísla

Uvažme druhou variantu, a to v blízkosti současného kostela. Stavba starého kostelíku by se prostorově vešla jak před, tak za dnešní kostel. V obou případech by ovšem tak trochu našim předkům komplikovala život v „dopravní obslužnosti“. Prostě by omezovala vjezd na rynek, nebo zužovala vjezd do Dlouhé ulice. Také při stavbě nového kostela bylo potřeba místo na ukládání stavebního materiálu a manipulaci s ním. Navíc u starého kostelíku byl mezi lety 1732–1771 i malý dětský hřbitov.

Představa umístění kostela před dnešním kostelem

Kdyby starý kostelík stál někde v místě sochy Jana Nepomuckého, byl by povodní z roku 1747 stejně ohrožen jako v první variantě umístění, tedy na náměstí.

Místo za dnešním kostelem by tedy vyhovovalo lépe. Je o něco výše než náměstí, voda z povodně by tedy nedosahovala tak vysoko.

Opět citujme z Eichlera: *„...téměř celé městečko vyjma několika domů na dlouhé ulici za sklepem obecním (nyní už zrušeným) nad sáh či nad nejvyššího muže zatopeno bylo, jak ráno na rathause (radnici) a na jiných domech bylo viděti.“* Navíc tehdejší nároky na dopravu (především vozy tažené koňmi a kravami) nebyly tak velké jako dnes a cesty nebyly tak široké. Na místě za dnešním kostelem je v současné době malý park a místo umožňuje případný archeologický průzkum. Ten by na tuto variantu umístění starého kostelíku dal odpověď.

Představa umístění kostela za dnešním kostelem

Další, třetí variantou je umístění starého kostelíku v blízkosti fary podobně jako v Lažánkách. Tam tvoří kostel, fara a hřbitov (dnes už zrušený) společný prostor. Takovéto rozmístění bývalo ve středověku běžné. Něco může napovědět i číslování domů.

Mezi domy č. p. 3 (pošta) a č. p. 4 (Balabánova pekárna) na rohu ulic Dlouhá a 9. května je mezera. Na místě dnešní budovy ZUŠ stávala dříve budova takzvaného dělnického domu, později užívaného i jako školní dílny, družina a též lidová škola umění (předchůdce ZUŠ). Dělnický dům byl postaven poměrně narychlo a jednoduše za I. republiky. Nebyla to žádná kvalitní stavba, ale byl v ní sál na cvičení, hraní divadla a společenskou činnost. Předtím mezeru mezi domy 3 a 4 vyplňovaly nízké domky, snad obchůdky. Při stavbě dnešní budovy ZUŠ a dříve i České spořitelny v roce 1991 se, pokud víme, žádné pozůstatky středověké stavby nenašly. Kostel na tomto místě by se dal situovat téměř přesně ve směru východ – západ se vstupem ze západní části, tedy od fary proti oltáři, jenž se umísťuje vždy na východní straně kostela. Toto umístění však nese i svoje zápory. Kostelík by byl „vsunut“ do mezery mezi domy, svou oltářní částí do dvorů a zahrad. Takovéto místo by bylo skoro nedůstojné. Také zpráva z povodně roku 1747 vyvrací tuto teorii. Poloha tohoto místa je už tak vysoko, že už jen těžko mohlo dojít k jeho zatopení. Také farář Wolf by to měl tak blízko, že by se nemusel ke kostelu nechat odnést.

Představa umístění kostela na místě dnešní ZUŠ

Podobně by to bylo i s umístěním kostela na místě dnešní farní zahrady v mezeře mezi domy č. p. 123 a 125 (fara).

I sem by se kostelík mohl rozměrově vejít, jen vchod do něho by byl vhodnější z boku a stejně i přistavěná věž kostela z roku 1679.

Kde tedy starý kostelík svatého Jakuba Většího stál, těžko určit. Je přitom s podivem, že toto místo naši předkové nějak, aspoň symbolicky, neuchovali. Vždyť po staletí patřilo k jejich životu. Ve starém kostelíku bylo pohřbeno mnoho význačných osobností Veverské Bítýšky včetně kněží, například Valentina Bernarda Jestřábského. Také kolem kostelíku se pochovávalo a našlo tady své místo posledního odpočinku na 80 dětí místních obyvatel. Ale to je náš dnešní pohled na uctívání našich zemřelých. V dobách minulých šlo spíš o jejich duše než o zachování památky v podobě náhrobních kamenů. Snad jednou dojde k náhodnému objevu, jež tuto záhadu naší historie rozluští.

Představa umístění kostela v dnešní farní zahradě

Milan Brychta

Fotogalerie: Městský masopust

Foto Miroslav Krystek, více na https://1url.cz/@masopustVB2023

Jaro podle kalendáře

V pondělí 20. března ve 22:24 hodin vstoupí Slunce do znamení Berana, čímž nastane astronomické jaro neboli jarní rovnodennost. Den se od této chvíle začne prodlužovat, a to až do letního slunovratu (21. 6.). Protože mezi astronomickým a naším kalendářem vznikají odchylky, datum jarní rovnodennosti se neustále posouvá. Začátek jara tak může připadnout na devatenáctého, dvacátého nebo jednadvacátého března. „Na 20. březen se první jarní den přesunul v roce 2012, a jak už dříve astronomové spočítali, zůstane na tomto datu až do roku 2048, kdy nastane začátek jara už 19. března. Pak se budou až do konce století data střídat mezi 19. a 20. březnem. Na 21. březen připadne jarní rovnodennost až v roce 2102," uvedl Pavel Suchan z Astronomického ústavu Akademie věd České republiky. Začátek astronomické jara není totožný s ukončením zimního času (správně středoevropského času SEČ). Ten potrvá letos až do neděle 26. března. V uvedený den si posuneme hodiny a hodinky ve 02:00 hod. na 03:00 hod., čili na středoevropský letní čas (SELČ).

Radoslav Patočka

Rok 2022 na meteorologické stanici Veverská Bítýška

Pokud bychom věřili na symboliku čísel, byl by symbolický hned první den roku 2022. Na Nový rok vystoupala v našem městě teplota na neuvěřitelných 13,6 °C (dále jen stupňů). Nezvykle vysoká teplota (mimochodem, šlo o staniční rekord) jako by odstartovala další rok, který svojí průměrnou teplotou 12,6 stupňů zapadá do přerušované řady teplotně nadnormálních roků 2014, 2015, 2018, 2019 a 2020.

Dostatečně výmluvná je stručná teplotní charakteristika minulého roku: mrazových dnů, tedy těch, kdy teplota klesla alespoň na chvíli pod bod mrazu, bylo 75, ledových dnů, při kterých se záporná teplota udržela po celý den, bylo zaznamenáno pouze 11 (!) Tropických dnů, při kterých se rtuť teploměru vyšplhala na třicítku a výš, jsme zažili 22 (!), což je zcela neobvyklé. Nejteplejšími měsíci roku 2022 byly červen a srpen s průměrnou teplotou 22,4 stupňů, zatímco červenec měl průměrnou teplotu jen 21,9 stupňů. Zažili jsme čtyři tropické noci, kdy minimální teplota neklesla po celých 24 hodin pod 20 stupňů. Bylo to 21. 7., 23. 7., 18. 8. a 26. 8.

Nejteplejším dnem byl 21. červenec (+ 34,7 stupňů). Na podzim byly zaznamenány dva staniční teplotní rekordy: 6. října bylo naměřeno teplotní maximum + 21,9 stupňů a 19. listopadu byla zaznamenána první záporná teplota II. pololetí roku − 1,6 stupňů.

Částečné zatmění Slunce, Hvězdárna Žebrák, 25. 10. 2022

A jak to bylo se srážkami? Roční úhrn 512 mm (512 litrů na metr čtvereční) byl z hlediska dlouholetého sledování mírně podnormální. Naprosto nestandardní však byly úhrny některých měsíců. Nejméně srážek (zpravidla ve formě sněhu) mívá únor, avšak úhrn 12,4 mm z toho loňského byl velice nízký a březnový úhrn, pouhých 9,2 mm, byl extrémně nízký. Jedná se o nejnižší březnovou hodnotu od roku od roku 2005, kdy byla veverskobítýšká meteorologická stanice začleněna do sítě profesionálních stanic Českého hydrometeorologického ústavu. Srážkově silně podnormální byl říjen (13,1 mm) i listopad (14,2 mm). Nejvíc, 114 mm, napršelo v srpnu. Během léta se relativní vlhkost vzduchu pohybovala většinou v rozmezí od 40 do 55 %. Nejnižší hodnota 24 % byla zaznamenaná 20. července.

Poslední měsíc roku 2022 byl s průměrnou teplotou + 3,1 stupňů nejchladnějším měsícem roku s velkou oblačností a mlhami. Přechodné ochlazení v polovině měsíce přineslo sněžení. Pro Bítýšku se stal mimořádný pátek 16. prosince. Od časného rána silně sněžilo a v 7 hodin byla naměřena celková výška sněhové pokrývky 14 cm. V tomto případě šlo o staniční „sněhový" rekord od roku 2005. Z uvedených čtrnácti centimetrů sněhu bylo po rozpuštění naměřeno 12,9 mm vody. Ze sněhové nadílky měly radost zejména děti, méně řidiči a už vůbec ne silničáři. Problémem byla především sjízdnost silnice Bítýška – Lažánky. Potíže vznikly i na jiných komunikacích a z technických důvodů nefungovala po určitý čas ani pošta v našem městě. Souvislá sněhová pokrývka vydržela 12 dnů. Dostáváme se k závěru roku. Na Vánoce nastala obleva, nejtepleji bylo na Štědrý den (+ 10,6 stupňů). Vánoce na blátě se prostě v posledních letech staly nechtěným standardem, který slavnostní atmosféru rozhodně neumocňuje. Pokud někdo čekal, že bude „zimní" alespoň Silvestr, nedočkal se. Poslední den roku byl mlhavý s teplotami v rozmezí + 0,5 až + 7,7 stupňů.

Radoslav Patočka

Uvítejte jaro na Šmelcovně!

BEZRUČOVSKÁ TRADICE MÁ LETOS 120 LET

Byla prý to krásná, slunná první jarní neděle v památném roce 1903. Na Šmelcovnu dorazili na výlet brněnský kameník jménem Racek, jeho kamarád, lékař a sběratel hmyzu MUDr. Flaischner a Bedřich Jelínek, aktivní člen brněnského odboru Pohorské jednoty Radhošť. Unaveni pěší túrou i jarním vzduchem sešli do šmelcovské hospody a při dobrém jídle a pití došli k názoru, že by takovéto „výplazy“ do Šmelcovny a jejího okolí mohli opakovat každoročně a rozšířit počet účastníků. „Třeba o kamarády Bezruče a spisovatele Marchu,“ navrhl mistr kameník, řečený Tučňák. „Když se tady líbí nám, bude se tu určitě líbit i jim,“ souhlasil

pan doktor, pozorujíce poletujícího jarního motýla. „Mohli bychom založit takový malý spolek, který by se jmenoval třeba Noha,“ dodal mistr kameník.

Pokud se někomu zdá úvod článku jako fabulace, je tomu tak jen do určité míry. Faktem je, že následující rok dorazila do tohoto od Brna vzdálenějšího místa kromě uvedených tří zakladatelů velká skupina převážně brněnských turistů. Nad Šmelcovnou, kde je krásný výhled na údolí s chalupami starousedlíků, společně zazpívali tehdy oblíbenou píseň Přijde jaro, přijde, prohlédli si rozvaliny zaniklé železnorudné hutě, někteří se vydali ještě po tzv. Železné cestě,

Vítání jara na Šmelcovně, 25. 3. 1984

kudy se od Domašova dopravovala vytěžená ruda, jiní vyrazili proti proudu Bílého potoka až k některému mlýnu. Poté se sešli v tamním hostinci a po obědě si sdělovali svoje dojmy. Jak léta ubíhala, měnili se účastníci, avšak tradice zůstala. Bezruč nemohl tušit, že v budoucnu se vítání budou účastnit stovky přátel přírody. Nejinak tomu bude v neděli 26. března dopoledne. Děti přinesou po cestě z Javůrku figurínu smrtky – symbol zimy – poté zazní zmíněná píseň o příchodu jara a verše v podání žáků Základní školy Domašov. A to už bude mít smrtka na kahánku: zapálenou ji vhodí velkým obloukem do potoka. Tím okamžikem podle lidové tradice zima definitivně končí a vlády se ujímá jaro. Slavnost se koná za každého počasí.

Radoslav Patočka

Morana 2014

- Na **mastnotu a špínu** na sporáku se hodí čisticí směs z octa, vody a pár kapek voňavého esenciálního oleje.
- **Řízky zbavíte přebytečného tuku**, když je po usmažení krátce namočíte do horké vody.
- **Obličej bez vrásek** zajistí denní omývání pleti podmáslím.
- **Tvaroh působí chladivě**, léčí otoky, tlumí bolesti a záněty. Půl kila tvarohu naneste zhruba v půl centimetru silné vrstvě na tenký bavlněný šátek, obklad ohřejte a oviňte kolem krku. Obklad noste, dokud tvaroh nevyschne.
- Zaschlé **dešťové kapky** z oken spolehlivě odstraní studený černý čaj. A vyleštíte-li sklo novinami, neobjeví se šmouhy.
- Ze zbylého **staršího chleba** si nakrájejte kostičky, osmažte na sádle a dle chuti osolte, opepřete nebo přidejte kmín, česnek či pálivou paprriku. Získáte tak křupavou domácí pochoutku k pivu či vínu.
- Máte-li po ruce **staré punčochy**, které pustily očko a vy se je chystáte vyhodit – zadržte. Skvěle se hodí k odstranění žmolků z látek. Třete v protisměru vlákna.
- Umělé nádoby na jídlo **zabarvené** od potravin vyčistí ubrousek s kapkou oleje, který účinně rozpouští barvu.

Další babské rady najdete v knihách „Babské rady“ a „Babské rady na celý rok,“ které jsou k dostání na www.radioteka.cz

Sentický Kvasar oslavil třicet let

Pivo plzeňského typu vařené z moravského sladu a žateckého chmele

Sentický pivovar Kvasar byl založen Jiřím Jelínkem starším v roce 1992. K uvaření první várky v Senticích se váže legenda o tom, kterak malý Jiřík našel na půdě tátova skripta z potravinářské školy a vše odstartoval dobře mířenou otázkou: „A uměl bys vlastně ještě uvařit pivo?“ Potom už to nabralo rychlý spád. Domácí pivko zachutnalo kamarádům i příbuzným, pan Jelínek jakožto včelař obohatil recepturu o včelí med a první české medové pivo se začalo prodávat pod názvem Kvasar. V tehdejší době desítek, maximálně dvanáctek, bylo pivo o síle 15 stupňů, navíc obohacené o med, zjevením.

A co vlastně znamená patnáctistupňové pivo? Co je desítka? Tradiční označení českých piv jako desítka, dvanáctka atd. odkazuje k hustotě původní mladiny. Když se pivo vaří, je to sladká tekutina z vody a sladu, ve které se následně vaří chmel. Platí, že kolik sladu přidám, tak silné pivo získám. Když se mladina chladí a odtéká na spilku, je změřena její hustota. JEDNOTKY ATD. Stupeň piva se nerovná procentu alkoholu. Alkohol vznikne teprve kvašením na spilce a v ležáckém tanku. Desítka má kolem 3,5 %, patnáctka pak přibližně 6 %. Přesná hodnota se liší podle receptury pivovar od pivovaru. „Koncem loňského roku jsme oslavili výročí 30 let od prvního uvařeného piva. 30 let už vaříme medovou patnáctku, ke které jsme přidali další druhy. Nejdřív to byla tmavá třináctka, potom světlá dvanáctka, následovaly desítka, jedenáctka, pivo amerického typu American Pale Ale, dvě sentické limonády a nakonec jablečný přírodní cider,“ vyjmenoval Jiří Jelínek. „Těžiště naší výroby je v pivech plzeňského typu, která vaříme z moravského sladu, žateckého chmele a stáčíme je bez filtrace či pasterizace do lahví a nerezových sudů. Proto je naše pivo živý nápoj plný chuti,“ zdůraznil. A jaká piva vaří? „V sudech i PET lahvích zakoupíte světlý ležák Jedenáctku, pivo s vyšší, harmonickou hořkostí, kterou zajistí tři odrůdy žateckého chmele: Premiant, Sládek a Žatecký poloraný červeňák. Na jaře můžete ochutnat Velikonoční pšenici, svrchně kvašené pšeničné pivo, v létě rozšíříme nabídku o Letní desítku, na Vánoce přijde na řadu Vánoční ležák s mnichovským sladem, celý rok nabízíme American Pale Ale, svrchně kvašené pivo s americkými aromatickými chmely. Celý sortiment zakoupíte přímo v budově pivovaru v dolní části Sentic, a to každý všední den od 7:30 do 17:00 hodin.“ *J. J.*

Poznámka redakce: A víte, jak vznikl název Kvasar? Kvasary jsou fascinující vesmírné objekty vyzařující mnohonásobně více energie než jakákoli známá galaxie. Jejich objev způsobil revoluci v astronomii a chápání celého vesmíru. Objevte nyní energii a sílu sentického Kvasaru.

Hrad Veveří v sezoně 2023

Hrad Veveří je návštěvníkům tradičně otevřen v dubnu a říjnu o víkendech a svátcích od 10.00 do 17.00 hodin a v měsících květen až září kromě pondělků každý den od 10.00 do 18.00 hodin.

V rámci vstupného do areálu hradu, které stojí 50 Kč, si návštěvníci mohou prohlédnout všechna hradní nádvoří, výstavu Lev a orlice, jež přibližuje historii Veveří i celé Moravy v období vlády lucemburských markrabat, model hradu v sále za hlavní pokladnou, výstavu kresebných rekonstrukcí hradů a hrádků v povodí řeky Svratky nebo vystoupat na ochozy na nádvoří Přihrádku či na Prachovou věž a prohlédnout si Veveří z výšky. Již třetí sezonu je návštěvníkům k dispozici zdarma mobilní aplikace, kterou si mohou stáhnout do svého telefonu hned na vstupní bráně a která je provede celým hradním areálem a prozradí jim také různé zajímavosti o Veveří. V areálu jsou návštěvníkům k dispozici dvě občerstvovací zařízení – bistro Winston a Hradní šenk a vinotéka.

Hrad Veveří nabízí návštěvníkům dva prohlídkové okruhy vnitřních prostor – základní okruh Apartmá prince Vasy a výběrový okruh Stavebně-historický vývoj hradu Veveří. Základní okruh provede návštěvníky prvním patrem paláce s břitovou věží a představí jim reprezentační

i soukromé pokoje, které v první polovině 19. století obývala rodina prince z Vasy, syna sesazeného švédského krále. Tato prohlídková trasa byla v roce 2021 kompletně opravena, byly zde instalovány látkové tapety, v jedné místnosti restaurovány nástěnné malby a místnosti byly zařízeny z velké části restaurovaným nábytkem zapůjčeným z mnoha hradů a zámků z celé Moravy, které jsou ve správě Národního památkového ústavu. Výběrový okruh je určen především zájemcům o architekturu a historii a ukazuje hrad Veveří od sklepů až po půdy. Představuje nejen hospodářské zázemí – kuchyň, byt zaměstnance, sklepy na potraviny – ale také mnohé architektonické detaily, které ukazují, jak se hrad postupně rozrůstal – např. systém krovů na půdách. Vzhledem k velké odbornosti je tento okruh přístupný od 15 let.

Na hradě Veveří se koná množství kulturních akcí, většinou na nádvoří Přihrádku. V letošním roce se například **poslední dubnovou a první květnovou sobotu** představí členové různých šermířských skupin s bitevními ukázkami z období třicetileté války, **1. května** zavítají na Veveří automobiloví veteráni, **poslední květnová sobota** bude patřit řecké kultuře a gastronomii, **29. července** zahraje kapela Tři sestry a její hosté a v **pátek a sobotu 11.–12. srpna** se na louce před hradem bude konat hudební festival Moravské hrady.cz.

Kompletní informace o kulturních akcích i prohlídkových okruzích naleznete na **www.hrad-veveri.cz** – oficiálních stránkách hradu Veveří.

Mgr. Lenka Uedlová, kastelánka

Dopravní podnik města Brna zavedl výhodnou jízdenku

Od 1. března došlo v rámci Integrovaného dopravního systému Jihomoravského kraje k navyšování cen jízdného. Netýká se však cestování po Brně, kde jízdné zůstává stejné. Namísto univerzální jízdenky, která v kraji zdražuje, Dopravní podnik města Brna (DPMB) pro cestující připravil alternativu v podobě jízdenky 8 cest po Brně. Ta nabízí mezi jednorázovými lístky vůbec nejlevnější variantu cestování. Novinářům to oznámil generální ředitel DPMB Miloš Havránek. „Univerzální jízdenka se těší velké oblibě. Protože od 1. března došlo v regionu k jejímu zdražení ze 156 na 180 korun, rozhodli jsme se přijít s alternativou pro zóny 100 a 101. Nová jízdenka nabízí v rámci jednorázového jízdného vůbec nejlevnější možnost přepravy. Označení jednoho políčka umožní lidem 45 minut cestování, a to v přepočtu za 19,50 korun," přiblížil Havránek. Novou jízdenku 8 cest po Brně mohou cestující využít v brněnských zónách 100 a 101. Osm polí vyjde na původních 156 korun, cena za tři čtvrtě hodiny jízdy tak zůstává stejná jako doposud – 19,50 korun. Po nástupu si cestující označí jedno políčko a mohou libovolně využívat MHD po dobu 45 minut. Pokud by chtěl člověk vycestovat za hranice Brna do jiných zón, musí využít jinou jízdenku pro příslušný počet zón. Jízdenka je dostupná i ve zlevněné variantě za 78 korun. Ceny stávajících jednorázových jízdenek pro zóny 100+101 zůstávají stejné, 15minutová jízdenka stojí 20 Kč, jízdenka na 60 minut vyjde na 25 Kč.

„Slíbili jsme, že jízdné v této obtížné době zdražovat nebudeme, a za tím si stojíme. Chceme proto nabídnout alternativu, aby na občany, kteří ve městě bydlí, studují nebo sem dojíždějí za prací, nedolehlo zdražení jízdného v regionální dopravě," doplnila primátorka města Brna Markéta Vaňková.

Jana Váňová

Hádáme s Bohdanem Chladem

Akademický malíř Bohdan Chlad se narodil 7. prosince 1881 v Brně Husovicích jako nemanželský syn Matyldě Chladové a Pankráci Krkoškovi (spoluzakladateli deníku Rovnost).

Na doporučení kamaráda a učitele Jana Škáry odešel v roce 1921 z Tišnova do Veverské Bítýšky. Nejprve bydlel na č. 243, po pár měsících se natrvalo usadil na č. 34, na Blažkovým, jak se říká dodnes zdravotnímu středisku. Zde žil a tvořil až do své smrti roku 1930. Je pochován na místním hřbitově. Jeho hrob s velkou péčí udržuje a platí Spolek přátel Tělovýchovné jednoty. (Mnoho dalších zajímavých informací o tomto buditeli společenského života v našem městečku, Bitýšském bohémovi, Moravském Hašlerovi, spisovateli, překladateli, spoluzakladateli českého komiksu, budeme přinášet v následujících vydáních).

Naprosto neznámou oblastí života Bohdana Chlada jsou záhady a rébusy. Bohdan byl aktivním členem luštitelského klubu Kabrňáci z Brna. Neocenitelnou službu a propagaci všem hádankářům zajišťoval v týdenním časopise Cvrček, v rubrice Hádanky.

Z této části jeho života vám budeme dávat k rozluštění jeho rébusy. **Tři nejrychlejší luštitelé budou ocenění dárkovým balením piva z malého pivovaru Kvasar Sentice** (viz text na straně 20).

ZÁHADA HUDEBNÍ. Z které opery hrají?

Odpovědi, se svým kontaktem prosím zasílejte na email: zpravodajvb@post.cz

Vlastimil Valášek (šek)

INZERCE

Nabízíme možnost inzerce a reklamy ve zpravodaji města. Objednávky a informace: Anežka Dvořáková, Městský úřad Veverská Bítýška, tel. 549 420 397, www.obecveverskabityska.cz

Studio Kadeřnictví Leny

Dámy a pánové, rozšiřujeme služby o kosmetiku a pedikúru.

Velice rády Vás přivítáme v našem rodinném salonu, kde si svůj relax najdou jak dospělí tak i dospívající.

Kadeřnice Lenka se specializuje na účesy pro dospělé, ale ostříhá i vaše děti.

Kosmetička Verča vám vylepší obličej, promasíruje zkušenou rukou záda, ale poradí si i s problematickou dospívající pletí.

Pedikérka Jana má nejlepší zkušenosti s péčí o Vaše nožky v jakémkoli věku.

Kadeřnictví objednání na tel.: **606 719 374**
Kosmetika objednání na tel.: **722 945 717**
Pedikúra objednání na tel.: **606 881 898**

M. Kudeříkové 736, Veverská Bítýška
V celém studiu je bezbariérový přístup

SERVIS a **OPRAVA NOTEBOOKŮ** a **POČÍTAČŮ**

Diagnostika ZDARMA! Vyzvednutí u Vás.
Rozumné ceny, rychle a spolehlivě,
25 let praxe.

Bednář, tel.: **608 880 107**

PŘISTAVENÍ AŽ K VÁM DOMŮ

PŮJČOVNA - DODÁVKA L2H2
MINIBAGR, PRÁCE MINIBAGR 0,8 t.
ZAHRADNÍ RIDER
AUTODOPRAVA

☎ *603 411 014* ✉ *pujcovna.bityska@seznam.cz*

REALITY SEDLÁKOVÁ

– VÁŠ SOUSED V REALITÁCH

18 let zkušeností v oblasti realit

POTŘEBUJETE PRODAT DŮM, BYT, CHATU NEBO JINOU NEMOVITOST?

Obraťte se na makléře znalého Vaší lokality.

- právní servis pro prodávající zdarma – kupní smlouvy, návrhy na vklad, listy vlastnictví, výmaz věcných břemen, darovací smlouvy apod. (zdarma také veškeré poplatky na katastrálním úřadě)
- právní servis pro pronajímatele zdarma – nájemní a podnájemní smlouvy, předávací protokoly
- finanční poradenství – hypoteční úvěry, pojištění apod.
- ocenění nemovitostí (dědické řízení, tržní ocenění apod.), znalecký posudek
- zajištění průkazu energetické náročnosti budovy (PENEB)
- příprava nemovitostí k prodeji a jejich prezentace – profesionální fotografie a videa i za pomocí dronu, home staging, 3D projekce a skenování, inzerce na realitních portálech
- úklid, vyklízení a stěhování

tel.: +420 604 737 200

e-mail: info@reality-sedlakova.cz

www.reality-sedlakova.cz

Veterinární ambulance

Dlouhá 48 (u kostela), Veverská Bítýška

VETERINÁRNÍ SLUŽBY:

veterinární ošetření a konzultace, očkování, čipování + pet-pasy, odběry krve, veterinární diety, mikroskopické vyšetření

NOVĚ sonografické vyšetření břicha (březost, močové kameny…)

MOŽNOST VÝJEZDU K CHOVATELI

CENTRUM PÉČE PRO PSY A KOČKY:

Prodejna chovatelských potřeb a krmiv
Koupání a stříhání psů na objednávku
(přednostně v pondělí dopoledne, případně v sobotu dopoledne)

Ordinační a prodejní doba:
pondělí až pátek
14:00–17:00 hodin

AXA VETERINÁRNÍ KLINIKA

telefon: 541 216 022 (14–17 hodin)
mobil: 602 510 008 (17–22 hodin)

HARTMANN

Jubilejní
20. ročník projektu
DOBRÝ SOUSED
startuje!

Pomáhat, inspirovat a spojovat.

Jsme HARTMANN – RICO a jsme váš DOBRÝ SOUSED. Letos už po dvacáté hledáme v okolí našich závodů obecně prospěšné spolky, občanská sdružení či organizace, které bychom finančně podpořili v jejich úsilí. Celkem mezi ně rozdáme 350.000 korun.

Víte o projektu, který se zaměřuje na rozvoj a podporu dětí, veřejného prostoru či společenského života? Nebo dokonce takový projekt sami máte? Přihlaste se!

Své žádosti posílejte na níže uvedené kontakty nebo o vyhlášení grantu informujte své přátele a známé, protože vzájemná pomoc je pro dobrá sousedství to nejdůležitější!

Žádosti podávejte do 31. 3. 2023.

Závod Veverská Bítýška
Ing. Pavel Fuchs, Ph.D.
pavel.fuchs@hartmann.info

Závod Havlíčkův Brod
Ing. Radim Stourač
radim.stourac@hartmann.info

Závod Chvalkovice
Ing. Bronislav Slovák, Ph.D.
bronislav.slovak@hartmann.info

hartmann.cz

AAABYTY.CZ

BYTY • DOMY • POZEMKY

Mgr. Jiří Hrdina
AAAByty.cz

osobní poradce
v realitních službách

- **11 let praxe v oboru a více než 250 prodaných či pronajatých nemovitostí**
- **zprostředkování prodeje bytů, domů, pozemků**
- **aukce nemovitostí**
- **výkup nemovitostí i spoluvlastnických podílů**

telefon: **601 560 217**

e-mail: **jiri.hrdina@aaabyty.cz**

V Zahradách 798
664 71 Veverská Bítýška

Nebojte se zeptat!

Zpravodaj města Veverská Bítýška | 1. číslo v ročníku 2023 | Stránky Zpravodaje nejsou určeny k osobním ani veřejným polemikám. Ve Zpravodaji lze za úplatu inzerovat. | Vydává Město Veverská Bítýška, náměstí Na městečku 72, 664 71 Veverská Bítýška, IČO 00282804 Evidence MK ČR E 10379 | Tento výtisk neprošel jazykovou úpravou. | Kontakt na redakční radu: zpravodajvb@post.cz
Další informace › web: www.obecveverskabityska.cz | e-mail: ouvb@obecveverskabityska.cz | facebook: mestoveverskabityska